

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Cotizația Județului Timiș pentru anul 2026

1. Decizia supusă aprobării

Se propune stabilirea cotizației anuale a Județului Timiș pentru anul 2026 la 4 lei/locuitor, în locul nivelului de 1 leu/locuitor prevăzut ca punct de plecare în Statut.

2. Argumente

2.1. Cele 23 de comune membre rămân în afara unei alocări de 18,76 milioane de euro

Programul Regional Vest 2021-2027, Prioritatea 1 „Regiune inovatoare și competitivă”, acțiunea dedicată digitalizării administrației publice, are o alocare de 18,76 milioane de euro, cu o contribuție a programului de 98% din cheltuielile eligibile.

Beneficiarii eligibili sunt, potrivit sintezei programului aprobat, „unități administrativ-teritoriale: județe, municipii și orașe” și „instituții publice locale și regionale”. Comunele nu figurează. La aceasta se adaugă pragul minim al proiectului, 250.000 de euro, raportat la populația afectată, pe care o comună mică nu îl atinge nici teoretic.

Consecința: pentru cele 23 de comune membre, Județul Timiș este singura poartă de acces la această finanțare. Programul încurajează explicit „asocierea și dezvoltarea de soluții care să acopere cât mai multe localități”, însă un proiect care deservește mai multe localități presupune diagnostic prealabil, agregarea nevoilor, redactare și coordonare. În absența unei structuri care să facă această muncă, alocarea rămâne deschisă și neutilizată pentru teritoriul județului.

2.2. Deciziile de investiție se iau în continuare fără date

Nu există în prezent o evaluare a nivelului real de digitalizare al unităților administrativ-teritoriale din județ și nici al aparatului propriu al Consiliului Județean. Nu se știe ce sisteme există, care sunt utilizate efectiv, unde sunt suprapuneri și unde sunt goluri.

Consecința: fiecare decizie de investiție se ia pe baza cererii punctuale a unui furnizor sau a unei urgențe, nu pe baza unei imagini de ansamblu. Este mecanismul prin care se cumpără de mai multe ori aceeași funcționalitate și se ratează integrările care ar fi costat mai puțin.

2.3. Investițiile rămân fragmentate și se refac la fiecare ciclu

În lipsa unei strategii județene, fiecare instituție construiește separat, iar sistemele nu comunică între ele. La fiecare exercițiu financiar se investesc sume importante în soluții care nu se pot conecta, iar ceea ce s-a construit anterior se reface.

Consecința: cheltuială recurentă fără capital acumulat. La nivel național, cele circa 3.200 de primării achiziționează, în esență, aceleași aplicații, fiecare separat.

2.4. Riscul cibernetic rămâne fără nicio capacitate de răspuns la nivel local

În iulie 2026, sistemele informatice ale Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară au fost indisponibile mai bine de o săptămână în urma unui atac cibernetic. În aceeași perioadă au fost înregistrate clonarea portalului ghiseul.ro și un atac asupra unei aplicații a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene.

Directoratul Național de Securitate Cibernetică detectează zilnic între 20.000 și 50.000 de evenimente care reprezintă potențiale atacuri, dar nu le poate remedia: nu are acces la sistemele instituțiilor. Responsabilitatea administrării revine fiecărei instituții în parte.

Consecința: o comună care nu are niciun specialist IT nu are nici cui să transmită o alertă și nici cine să o trateze. Riscul nu este ipotetic, iar efectul unei indisponibilități de două săptămâni la evidența populației sau la taxe și impozite este imediat vizibil pentru cetățean.

2.5. Termenele naționale vin oricum, iar neconformarea se constată

Portofelul european de identitate digitală are lansare oficială la 14 ianuarie 2027, cu documentația publicată la 31 august 2026 și versiunea beta la 22 decembrie 2026. La acestea se adaugă obligațiile de interoperabilitate din legislația națională privind infrastructura digitală publică.

Consecința: aceste termene se aplică administrației locale indiferent dacă există sau nu capacitate de a le îndeplini. Diferența dintre un județ pregătit și unul nepregătit se va vedea la primul control sau la prima raportare.

2.6. Județul plătește oricum, dar mai scump și fragmentat

În absența unei structuri comune, nevoile de digitalizare ale unităților administrativ-teritoriale ajung tot la Județ, sub formă de solicitări individuale de cofinanțare, de sprijin pentru proiecte care se blochează sau de intervenții punctuale.

Consecința: aceeași cheltuială, dispersată în zeci de decizii mici, fără economii de scară, fără standardizare și fără capacitate care să rămână după încheierea fiecărui proiect.

2.7. O structură deja înființată

Asociația a fost înființată prin Hotărârea Consiliului Județean Timiș nr. 392/23.12.2025 și este înscrisă în Registrul asociațiilor și fundațiilor din 24.02.2026. Are 24 de membri, statut, organe de conducere și un plan de activitate aprobat.

Consecința: operaționalizarea optima a structurii înființate prin act administrative.

3. De ce nivelul județean este singurul la care problema se poate rezolva

Argumentul nu este că digitalizarea este importantă, ci că la nivelul unei comune ea este imposibilă, iar la nivel național nu ajunge.

Imposibilitatea la nivel local

O comună cu 1.200 de locuitori nu poate angaja și nu poate reține un specialist IT. Nu este o problemă de voință, ci de scară: nu există volum de muncă pentru un post cu normă întreagă și nu există grilă salarială competitivă. Pentru comparație, un specialist IT în sectorul public este remunerat cu 5.000-10.000 de lei, în timp ce în mediul privat nivelul de referință este de aproximativ 5.000 de euro.

Concluzia nu este că trebuie angajat câte un specialist în fiecare primărie, ci că singura formulă viabilă este capacitatea partajată între mai multe unități administrativ-teritoriale.

Recomandarea organizațiilor internaționale

Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, în analiza dedicată guvernantei digitale a României (2023), identifică drept problemă centrală „deconectarea dintre prioritățile naționale, instituționale și subnaționale” și recomandă explicit mecanisme de coordonare cu administrațiile subnaționale.

Comisia Europeană, în raportul privind Deceniul Digital (2026), arată că România se situează pe ultima poziție în Uniunea Europeană la utilizarea serviciilor publice digitale, cu circa 25% față de o medie europeană de circa 75%. În Regiunea Vest, doar 12,9% din populație interacționează prin internet cu autoritățile publice.

Concluzia convergentă a acestor analize este că problema nu este lipsa fondurilor sau a tehnologiei, ci lipsa coordonării și a capacității de execuție.

Ordinul de mărime al unei astfel de structuri

Echipele care asigură funcții similare în alte state au dimensiuni modeste la început. În Suedia, echipa dedicată identității digitale a pornit în ianuarie 2025 cu doi angajați cu normă parțială și a ajuns la 36-40 de persoane. În Polonia, echipa echivalentă numără 70 de persoane pentru

aproximativ 11 milioane de utilizatori.

Asociația funcționează în 2026 cu un director executiv și un manager de proiect angajat din septembrie. Dimensionarea este prudentă în raport cu obiectivul.

4. Ce obține Județul Timiș în schimbul cotizației

Cele șase direcții de mai jos sunt livrabilele asumate prin planul de activitate:

4.1. Evaluarea nivelului de digitalizare, pentru toate unitățile membre și pentru Consiliul Județean

Evaluare de nivel de bază pentru toate unitățile administrativ-teritoriale membre și evaluare aprofundată pentru Consiliul Județean Timiș și cinci unități prioritare, pe grile validate internațional: indicele OCDE de guvernare digitală și criteriile de referință ale Comisiei Europene pentru serviciile publice digitale. Aceste grile includ, ca dimensiuni proprii, securitatea și protecția datelor, alături de accesibilitate, mobilitate și interoperabilitate. Evaluarea produce, prin urmare, și o imagine a expunerii fiecărei instituții la riscurile descrise la punctul 2.4. Rezultatul este un raport de diagnostic județean, publicat și prezentat în Adunarea Generală.

Acoperă riscurile 2.2 și, prin dimensiunea de securitate, 2.4.

4.2. Strategia județeană de transformare digitală și planul propriu al Consiliului Județean

Cadru strategic județean de transformare digitală și plan de transformare al aparatului propriu al Consiliului Județean, cu priorități, calendar și buget estimativ, derivate din datele diagnosticului. Ambele documente sunt supuse aprobării organelor competente.

Acoperă riscul 2.3: investițiile încetează să fie punctuale și încep să se acumuleze într-o arhitectură. Aici își are locul și direcția de achiziție comună a soluțiilor informatice, prevăzută în planul multianual pentru etapa 2028, care poate deveni operațională numai pe baza specificațiilor standardizate rezultate din strategie.

4.3. Observatorul digital județean

Instrument de urmărire a nivelului de maturitate digitală la nivelul județului, actualizat periodic, care permite compararea în timp și între unitățile administrativ-teritoriale. Devine sursa de date pentru deciziile ulterioare ale Consiliului Județean și baza de raportare publică.

Acoperă riscul 2.2 pe termen lung: diagnosticul inițial nu rămâne o fotografie unică, ci devine o măsurătoare repetabilă.

4.4. Pregătirea accesului la finanțarea din Programul Regional Vest

Identificarea proiectelor eligibile, agregarea nevoilor mai multor unități administrativ-teritoriale într-un proiect care atinge pragul minim, pregătirea documentației și coordonarea partenerilor, în vederea depunerii de către Județul Timiș. Obiectivul asumat pentru 2026 este pregătirea a cel puțin unei aplicații de finanțare.

Acoperă riscul 2.1: transformă o alocare la care comunele nu au acces într-o finanțare accesibilă prin Județ.

4.5. Sprijin individualizat pentru fiecare unitate administrativ-teritorială și pentru Consiliul Județean

Vizite la fiecare unitate administrativ-teritorială membră, cu raport individual privind situația proprie și pașii următori, precum și sprijin în comunicarea publică pe tema digitalizării. Bugetul aprobat pentru 2026 prevede o poziție distinctă pentru deplasările de diagnostic la toate unitățile membre.

Acoperă riscurile 2.6 și 2.7: fiecare primar știe unde se află, ce are de făcut și ce poate comunica propriilor cetățeni, iar coordonarea devine o relație de lucru, nu o corespondență.

4.6. Evenimentul anual de digitalizare al județului Timiș

Eveniment anual organizat la Timișoara, cu participarea unităților administrativ-teritoriale membre și nemembre din județ, a mediului universitar, a companiilor din industria tehnologiei, a Agenției pentru Dezvoltare Regională Vest și a reprezentanților de la nivel central. Bugetul aprobat pentru 2026 prevede o poziție distinctă pentru evenimentul anual al Asociației.

Pentru Județul Timiș, evenimentul produce trei efecte directe: îl poziționează ca inițiator al primei structuri de acest tip din țară, în fața unei audiențe naționale; creează contactul direct cu Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest, în calitate de autoritate de management a programului din care se finanțează proiectele; și se adresează unităților administrativ-teritoriale care nu au aderat încă, a căror intrare în Asociație reduce progresiv ponderea contribuției Județului.

Acoperă riscurile 2.7 și, prin extinderea bazei de membri, sustenabilitatea financiară a Asociației pe termen mediu.

5. De ce contribuția majorată revine Județului Timiș, iar nu unităților administrativ-teritoriale membre

Propunerea vizează exclusiv cotizația Județului Timiș. Cotizația celor 23 de unități administrativ-teritoriale (comune și orașe) membre rămâne la 1 leu/locuitor. Raționamentul nu este unul de disponibilitate financiară, ci de competență legală.

Coordonarea este atribuția constitutivă a consiliului județean

Potrivit art. 122 alin. (1) din Constituția României, consiliul județean este „autoritatea administrației publice pentru coordonarea activității consiliilor comunale și orașenești, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean”. Formularea este preluată identic în art. 170 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ.

Coordonarea activității consiliilor locale nu este, așadar, o activitate facultativă a Consiliului Județean, ci însuși motivul pentru care această autoritate există, la rang constituțional.

Codul administrativ detaliază atribuțiile care decurg din acest rol: dezvoltarea economico-socială a județului (art. 173 alin. (1) lit. b), gestionarea serviciilor publice de interes județean (lit. d), cooperarea interinstituțională (lit. e). Tot Codul administrativ, la art. 173 alin. (7) lit. c), permite consiliului județean să hotărască asocierea cu alte persoane juridice „în vederea finanțării și realizării în comun a unor acțiuni, lucrări, servicii sau proiecte de interes public județean”.

Prin Hotărârea nr. 392/23.12.2025, Consiliul Județean Timiș a exercitat exact această competență, înființând Asociația. Finanțarea ei nu reprezintă un sprijin acordat unor terți, ci modalitatea prin care Județul își exercită o atribuție proprie, în domeniul digitalizării.

Proiectele propuse execută atribuții proprii ale Județului

Fiecare dintre direcțiile de lucru prezentate la punctul 4 corespunde unei atribuții a Consiliului Județean, iar nu unei atribuții a consiliilor locale:

Evaluarea nivelului de digitalizare al județului constituie baza de date fără de care Consiliul Județean nu poate fundamenta nicio decizie de dezvoltare economico-socială la nivel de județ.

Strategia județeană de transformare digitală este, prin obiect, un document al Județului. Consiliul Județean aprobă strategii și programe de dezvoltare a județului; digitalizarea administrației este o componentă a acestora.

Pregătirea accesului la finanțarea europeană privește un program în care Județul este beneficiar eligibil, iar comunele nu sunt. Capacitatea de a pregăti aceste proiecte servește, în primul rând, Județul, ca titular al dreptului de a depune.

Capacitatea de achiziție comună și standardizarea specificațiilor reprezintă servicii de interes județean, în sensul art. 170, întrucât produc efect numai dacă sunt organizate la nivel supra-local.

Capacitatea de răspuns la incidente de securitate protejează continuitatea serviciilor publice pe teritoriul județului, inclusiv a celor pe care Județul le gestionează sau le finanțează.

Sprijinul individual acordat fiecărei primării este forma concretă în care se realizează coordonarea prevăzută de Constituție.

Unitățile administrativ-teritoriale beneficiază derivat, nu direct

Unitățile administrativ-teritoriale membre beneficiază de rezultatele Asociației, însă în calitate de destinatari ai coordonării, nu de comanditari ai ei. Ele nu au competența de a organiza servicii de interes județean, nu sunt beneficiari eligibili pentru finanțarea europeană dedicată și nu au capacitatea de a genera, singure, standarde comune.

Contribuția lor de 1 leu/locuitor exprimă calitatea de membru și angajamentul de participare. Contribuția Județului exprimă exercitarea unei atribuții proprii. Sunt două lucruri diferite, iar diferența de quantum reflectă această distincție.

Statutul Asociației consacră deja acest raport: potrivit art. 25, cotizația Județului reprezintă „aportul județului la dezvoltarea echilibrată a infrastructurii digitale în întreg arealul Asociației”, stabilit prin raportare la contribuțiile cumulate ale celorlalți membri.

Proportionalitatea față de capacitatea fiscală

O comună cu 1.200 de locuitori are un buget anual de ordinul milioanei de lei, din care

cheltuielile de funcționare consumă partea determinantă. La 1 leu/locuitor, cotizația sa este de 1.200 de lei, sumă pe care o poate susține fără afectarea altor angajamente. La 4 lei/locuitor, aceeași contribuție ar deveni o povară disproporționată față de un beneficiu pe care îl primește prin coordonare, nu prin achiziție proprie.

Menținerea cotizației unităților administrativ-teritoriale la nivelul actual are și un efect practic: păstrează pragul de intrare accesibil pentru comunele care nu au aderat încă. Extinderea bazei de membri crește în timp veniturile Asociației din cotizațiile locale și reduce progresiv ponderea contribuției Județului.

6. Comparația cu alternativele

Dacă Județul Timiș ar urmări aceleași rezultate în afara Asociației, ar avea două opțiuni.

Achiziție de servicii de consultanță

Costurile de piață pentru servicii echivalente, contractate individual, se situează orientativ astfel: audit de maturitate digitală pentru o instituție, 30.000-60.000 lei; strategie de digitalizare, 150.000-400.000 lei; pregătirea unei cereri de finanțare, 20.000-50.000 lei sau un procent din valoarea proiectului; audit de securitate cibernetică, 25.000-50.000 lei.

Numai primele două poziții, contractate separat, ar însemna între 180.000 și 460.000 de lei, o singură dată, exclusiv pentru Consiliul Județean, fără nicio unitate administrativ-teritorială acoperită și fără capacitate care să rămână după livrarea documentelor.

Angajare de personal propriu

Un post de specialist în transformare digitală la nivelul Consiliului Județean înseamnă un cost anual de aproximativ 150.000-180.000 de lei cu contribuții. Un singur post nu acoperă nici aparatul propriu, nici cele 23 de unități administrativ-teritoriale membre, iar competitivitatea salarială față de mediul privat rămâne problema documentată mai sus.

Concluzia comparației

Contribuția Județului Timiș asigură simultan: diagnosticul întregului județ, strategia, capacitatea de achiziție comună, pregătirea accesului la finanțare europeană, un punct de răspuns pe securitate și sprijin individual pentru fiecare primărie. Nu este o cheltuială mai mică decât alternativele, ci una care produce capacitate permanentă în loc de livrabile izolate.

7. Temeiul statutar și încadrarea bugetară

Potrivit art. 13 lit. e) din Statut, Adunarea Generală stabilește cotizațiile anuale. Potrivit art. 24

alin. (4), cotizațiile se stabilesc anual prin hotărârea Adunării Generale, la propunerea Consiliului Director, pe baza planului de acțiune și a bugetului aprobat, deci cotizația se dimensionează pornind de la buget. Potrivit art. 25 alin. (4), propunerea urmează a fi aprobată ulterior prin hotărâre a fiecărui consiliu local, respectiv a Consiliului Județean, pentru asigurarea creditelor bugetare.

Bugetul de cheltuieli pentru 2026, va fi dimensionat pe perioada operațională efectivă, respectiv șapte luni de activitate, nu pe un an întreg.

8. Propunerea

Se supune aprobării stabilirea cotizației Județului Timiș pentru restul anului 2026 la 4 lei/locuitor, respectiv, cu menținerea cotizației unităților administrativ-teritoriale (comune și orașe) membre la 1 leu/locuitor, și mandatarea demersurilor pentru aprobarea creditelor bugetare aferente.

Întocmit,

Dan-Ștefan Bugariu, Director Executiv

